

reuşeşte să prezinte cu umor tipul aristocratului plictisit şi rupt de realitate, Don Juan în derută financiară şi în degringoladă. Celelalte personaje rămân neclare şi cvasiinutile.

Decorul plăcut, minuţios şi discret — Vasile Rotaru — costumele pastelate — Elena Şurubaru — sînt cele ale unei ambianţe romantice şi corespund dorinţei manifeste de a elimina vulgarul, banalul. Textul şi trupa de actori sînt în evidentă contradicţie. Textul se vrea naturalist, iar interpretarea se vrea romantică; de aici, disonanţele acestei poveşti despre George Sand şi necazurile ei, dar mai ales despre Chopin-patriotul. Prea puţin despre George Sand şi despre Chopin, pentru noi, cei de azi şi de aici.

Mihaela SEBASTIAN

■ NOAPTEA TĂCERII, NOAPTEA SINGURĂŢĂII

de Robert Anderson

Data premierei: 22 martie 1981.
Regia: NICOLETA TOIA. Scenografia: ANDREEA IOVĂNESCU.
Traducerea: CATINCA RALEA şi ANDREI BANTAŞ.

Distribuţia: SERGIU TUDOSE (John); VIOLETA POPESCU (Katherine); LIDIA NICOLAE (Mae).

Deschis în vara trecută, Studioul Naţionalului ieşean şi-a anunţat, atunci, un program foarte ambiţios, despre care am dat seamă, în paginile acestei reviste, la momentul potrivit. Nu e încă, poate, cazul să facem un „bilanţ”. Să aşteptăm mai bine scurgerea unui an „plin” de activitate. Deocamdată, putem consemna a treia premieră a Studioului, după cele două piese româneşti semnate de Mircea Radu Iacoban şi Ioan Chelaru; e vorba de un text din repertoriul occidental, **Noaptea tăcerii, noaptea singurătăţii** (textul, s-o spunem din capul locului, nu are nimic „experimental”), de dramaturgul american Robert Anderson. Nicoleta Toia, care asigură şi regia spectacolului, ne propune o versiune, se pare, sensibil „prescurtată”, gândită, fără îndoială, şi în funcţie de exigenţele Studioului. Montarea

are abilitatea de a exploata o situaţie conflictuală aflată la punctul-limită, de la care se alunecă, iremediabil, în melodramă. Eroii sînt surprinşi într-un moment de maximă derută sufletească: soţia Lui e în spital, suferind de o gravă boală de nervi, pe care El şi-o asumă, culpabilizîndu-se; soţul Ei a părăsit-o, se află undeva, la Londra, cu altă femeie. Două fiinţe ce încearcă zadarnic, să-şi învingă teribila singurătate, înghiţind, de-a valma, tranchilizante, „stropite” însă, din belşug, cu whisky şi cafea. Le rămîne şansa unei întîlniri înţimplătoare, de care profită, încercînd o eliberare prin confesiune, prin înlăturarea unor tabu-uri şi inhibiţii. Terapie în bună parte iluzorie, tentativa de „evadare” a eroilor desfăşurîndu-se sub semnul aceleiaşi profunde tristeţi. O dramă, aşadar, atît a cuplului, cît şi a individului, pe fondul unei existenţe alienante, mărind distanţele dintre oameni în loc să le micşoreze — teme insistent tratate în teatrul (şi în filmul) american al ultimelor decenii.

Construită în solida şi verificată tradiţie a „Bulevardului” (chiar dacă el se numeşte „Broadway”), piesa lui Robert Anderson nu putea ridica, în faţa regiei, probleme deosebite. Nicoleta Toia a încercat să atenueze, pe cît era posibil, melodramaticul şi sentimentalismul, ceea ce, în bună măsură, a reuşit; sînt doar cîteva note false, cum ar fi momentul în care eroii se îmbrăţişează, iar din aparatul de radio se aude, exact atunci, o frumoasă voce de bariton cîntînd apăsător: „I love you”. Dar **Noaptea tăcerii, noaptea singurătăţii** este, de fapt, un fel de sonată pentru vioară şi pian, în care, deşi se susţin şi se completează reciproc, fiecare dintre cele două instrumente are partitură de solist. Partiturile sînt ale protagoniştilor, Katherine şi John, interpretaţi, respectiv, de Violeta Popescu şi Sergiu Tudose. Pe umerii lor apasă tot greul, iar reuşita spectacolului este, în fond, reuşita lor. Pentru Violeta Popescu, rolul din piesa lui Anderson înseamnă una dintre cele mai bune creaţii din carieră. Actriţa îşi interpretează personajul cu matură luciditate, cu admirabilă naturalitate, conferindu-i o vibraţie tragică realmente credibilă şi, adesea, impresionantă. Deşi defavorizat de unele date neverosimile şi romanzoase din biografia personajului său, Sergiu Tudose atinge acelaşi înalt nivel de interpretare, reuşindu-i cu deosebire trecerea de la aparenta dezinvoltură iniţială la relevarea adevăratei naturi. Graţie, în primul rînd, acestor doi actori, şi textului larg accesibil, care „trece”, fără probleme, rampa, **Noaptea tăcerii, noaptea singurătăţii** este un spectacol de succes: nici mai puţin, dar nici mai mult.

AI. CĂLINESCU